

ב"ה

בפתח הגיליון נסקור בקצרה את המאמרים הרואים בו אור.

ארבעה מאמרים עוסקים בסוגיות מספר בראשית:

ח' כהן עוסק בפרשת פרדת לוט מאברהם ממבט ספרותי ומבני. מתוך קריאה צמודה מסיק המחבר שריב רועי אברהם ורועי לוט נבע מן הפערים העמוקים שבין אדוניהם בשאלת מקומו של הרכוש בחייהם.

י"מ יעבץ מפרש את פרשת האנשים המלאכים הבאים אל אברהם וחורבנה של סדום לשיטתו של הרמב"ם, התופס את הסיפור כבא במראה הנבואה, ומעגן אותה בסיפור המקראי. להבנתו, הפסוק "וישכם אברהם בבקר אל המקום אשר עמד שם את פני ה' וישקף על פני סדם..." (י"ט, כז-כח), מציין את יקיצת אברהם ממראה הנבואה. לדעתו, חורבנה של סדום המתואר קודם לכן בפסוקים הוא חלק ממראה הנבואה.

א' בק עוסק בפירוט בתמונה אחת מתוך סיפור ברכת יצחק ליעקב. בעשרה פסוקים (כ"ז, יח-כז) מתארת התורה בפירוט את המפגש בין יעקב ליעקב בהביאו את המטעמים, על החקירה המפורטת שבו. בתוכה מציינת התורה פעמיים כי יצחק בירך את יעקב. לדעת הכותב, סיפרה התורה בפסוקים אלה את אותו האירוע משתי נקודות מבט שונות, ושני התיאורים משולבים זה בזה.

ד' סבתו דן בסיפור התעצמות הרעב במצרים לקראת סופה של פרשת ויגש (מ"ז, יג-כו), סיפור שאין תכליתו שקופה. לדעת המחבר הסיפור מהווה ניגוד לתיאור היאחזות בני ישראל במצרים, ועל רקע זה הוא דן במשמעותו המוסרית, השלילית לדעתו, ובזיקתו לשעבוד ישראל במצרים.

ומכאן לנ"ך ולשאר התחומים:

א' ורד צועד בעקבות חז"ל בפרשת נפילתו של שאול בהר הגלבוע. הכותב מתמודד עם כפל תיאורי מות שאול – האחד שתואר על ידי המקרא בשמ"א ל"א, והשני שמתואר במקרא מפי הגר העמלקי בשמ"ב א'. ניתוחו נשען על מערך השוואה עם סיפורו של המבשר לעלי על תבוסת ישראל בידי הפלשתים. בעקבות חז"ל מזהה המחבר את אותו המבשר בשאול ואת הגר העמלקי בדואג האדומי, תוך שהוא מבאר את מניעיהם ואת משמעות הסיפורים.

ג' אלדד מנתח את מזמור כ"ז בתהילים. הכותב נזקק לפשר שינוי האווירה הקיצוני בתוך המזמור. לטעמו, חלקי המזמור מתייחסים לשלוש תקופות שונות בחיי דוד, והוא מבאר את תכלית בניית המזמור ועיצובו בצורתו ובתכניו הנוכחיים.

כ' כהן עוסק בביאור רלב"ג לתורה. הוא עומד על דרכו של רלב"ג לעגן הלכות שונות של חז"ל במקראות, שלא באמצעות דרשת חז"ל. לשיטתו, רלב"ג ייחס חשיבות להלכות עצמן ולא לדרך לימודן מהמקראות. המחבר עומד בפירוט על כמה היקרויות של תופעה זו בפירושו.

במדור ביקורת ספרים סוקר ' אליצור ומבקר חלק מהמאמרים שראו אור בספר
תשורה לעמוס, אסופת מחקרים בפרשנות המקרא מוגשת לעמוס חכם.
אנו תקווה כי קוראינו ימצאו עניין במאמרים.

פסח כשר ושמח
המערכת

לידיעת קוראינו

באתר **מגדים** באינטרנט (הפועל במסגרת האתר של מכללת יעקב הרצוג –
www.herzog.ac.il) ניתן למצוא מאמרים שונים בגרסה מלאה, וכן מפתחות על פי
שמות הכותבים ועל פי סדר המקרא, המתעדכנים באופן שוטף. קובץ המפתחות
ניתן להורדה כקובץ .word.